

ПОНОМАРЬОВА Ірина Семенівна (26.01.1958, м. Жданов (Маріуполь)) – доктор історичних наук (2008).

У 1985-1990 рр. навчалася у Донецькому державному університеті за спеціальністю “Історія”.

З 1994 р. – старший викладач кафедри історичних дисциплін Маріупольського гуманітарного інституту.

У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію “Етнічна специфіка духовної культури греків Українського Приазов’я”. Науковий керівник – А.В. Орлов.

З 1998 р. – доцент кафедри історичних дисциплін Маріупольського гуманітарного інституту.

У 1998-2001, 2005-2012 рр. – декан історичного факультету Маріупольського гуманітарного інституту (згодом – державного університету).

У 2001-2004 рр. перебувала у докторантурі Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

У 2007 р. захистила докторську дисертацію “Греки Приазов’я: етнонаціональні процеси в аспекті трансформації традиційної культури”. Науковий консультант – В.К. Борисенко.

З 2008 р. – професор кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету.

Запрошений професор у Міжнародному елліністичному університеті (International Hellenic University, Грецька республіка, м. Салоніки).

Впродовж 1996-2011 рр. – організатор етнографічних експедицій на півдні України. Керівник міжнародного етнографічного проекту “Греки Приазов’я” (2006). Учасник програми “Thalis” “The Black Sea and its port-cities, 1774-1914. Development, convergence and linkages with the global economy”. Учасник наукового фундаментального дослідження “Етнонаціональний аспект формування громадянського суспільства в Україні (за матеріалами Північного Азов’я)”.

Сфери наукових інтересів: історія та етнографія греків Південної України, етнічні та міграційні процеси у Причорномор’ї, антропологія міста Маріуполь.

Нагороди: переможець конкурсу “Маріуполець року” (2000 р.), “Відмінник освіти України” (2006 р.), лауреат конкурсу “Маріуполець року” в номінації “За вагомий внесок у розвиток науки. Академічна наука” (2007 р.), переможець міського конкурсу “Жінка року” в номінації “Жінка – науковець року” (2008 р.).

Офіційний науковий консультант шести дисертантів – здобувачів наукового ступеню кандидата наук (1 – захищений).

Автор і упорядник близько 90 наукових праць (зокрема, 1 монографії, 6 брошур, близько 80 наукових статей).

E-mail: irini2003@rambler.ru

Сторінка в Інтернет: www.ponomaryova.org/

Публікації про І.С. Пономарьову та рецензії на її праці:

- Романцов В.М. Етнічна історія греків Приазов’я (кінець XVIII – початок XXI ст.). Історико-етнографічне дослідження. – К.: Реферат, 2006. – 300 с. // Схід. – 2007. – № 1 (79). – С. 104.
- Бушаков В.А. Етнічна історія греків Приазов’я (кінець XVIII – початок XXI ст.). Історико-етнографічне дослідження. – К.: Реферат, 2006. – 300 с. // Східний світ. – 2007. – № 3. – С. 124-134.
- Коноп-Ляшко В.И. Етнічна історія греків Приазов’я // Еллины Украины. – 2007. — № 8-9. – С. 7.
- Моро К. Енциклопедія греків Приазов’я // Форум націй. – 2007. – №10 /65. – С. 8.

Книги І.С. Пономарьової, що стосуються історії Південної України:

• **Етнічна історія греків Приазов’я (кінець XVIII – початок XXI ст.).** Історико-етнографічне дослідження. – К.: Реферат, 2006. – 300 с.

• **Етнонаціональний аспект формування громадянського суспільства в Україні (за матеріалами Північного Азов’я)** / Балабанов К.В., Дегтеренко А.М., Булик М.В., Пахоменко С.П., Пономарьова І.С. / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: Новий мир, 2011. – 344 с.

• **Етнонаціональний аспект формування громадянського суспільства в Україні (за матеріалами Північного Азов’я): Громадянське суспільство в Україні: етнонаціональний аспект.** Словник-довідник / Балабанов К.В., Дегтеренко А.М., Булик М.В., Пахоменко С.П., Пономарьова І.С. / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: Новий мир, 2011. – 120 с.

• **Етнонаціональний аспект формування громадянського суспільства в Україні (за матеріалами Північного Азов’я): Розвиток територіальних громад Українського Північного Азов’я.** Статистичний довідник / Балабанов К.В., Дегтеренко А.М., Булик М.В., Пахоменко С.П., Пономарьова І.С. / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: Новий мир, 2011. – 41 с.

• **The Azov greeks: ethnography Black Sea.** – Thessaloniki-Mariupol, 2011. – 38 p.

• **The Crimean tatars: ethnography Black Sea.** – Thessaloniki-Mariupol, 2011. – 37 p.

• **The Russions of the Black Sea.** – Thessaloniki-Mariupol, 2011. – 44 p.

Найважливіші статті І.С. Пономарьової, що стосуються історії Південної України:

- **Мова греків Приазов'я у зв'язку з проблемами їхнього етногенезу** // Університет. – 2006. – № 6 (14). – С. 58-69.
- **Особливості поселень греків Приазов'я** // Етнічна історія народів Європи: зб. наук. пр. – 2007. – № 22. – С. 17-22.
- **Посуд греків Приазов'я в аспекті трансформації традиційної культури** // Східний світ. – 2007. – № 1. – С. 38-43.
- **Сучасні напрями етнологічних досліджень греків Північного Приазов'я** // Схід. – 2007. – № 1. – С. 61-63.
- **Традиційна весняна обрядовість приазовських греків** // Схід. – 2007. – № 1. – С. 61-63.
- **Трансформація у часі та сучасне функціонування мови греків-тюркофонів Приазов'я** // Сходознавство. – 2007. – № 3. – С. 163-180.
- **Місто Маріуполь та грецька спільнота (кін. XVIII-XIX ст.)** // Гілея (науковий вісник): Збірник наукових праць. – К., 2009. – Спецвипуск. – С. 34-39.
- **Джерела з етнокультурної історії греків Північного Приазов'я** // Елліністичні студії: зб. спогадів та наук. пр. пам'яті Наталії Олексіївни Терентьєвої / відп. ред. О.П. Реєнт; упоряд.: Н.І. Бацак, В.В. Томазов. – К.: НАН України, 2010. – С. 299-307.
- **The Greeks of Mariupol: the Urums and the Roomies** // III.Uluslararası Ukrayna'da Türkçe Konuşan Halklar Sempozyumu düzenlendi. Sempozyumda ayrıca "Türk Sanatı Karma Sergisi". – 2012. – P. 94-98.
- **Ідентичність етнічних груп греків Приазов'я** // Гілея (науковий вісник): Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. – К., 2013. – Вип. 69. – С. 691-695.

Надія Качинська

Джерело: Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013. – Том 1. – С. 286-289